

L'audàcia de Gabriel Alomar

A Madrid, segons diu la notícia d'agència, un descendent de Gabriel Alomar ha tret a pública subhasta una col·lecció de cartes que l'intel·lectual i polític mallorquí va rebre de Valle-Inclán, Azaña, Prieto i altres personatges de l'època. L'epistolari ha estat adquirit oportunament pel Patrimoni Bibliogràfic estatal.

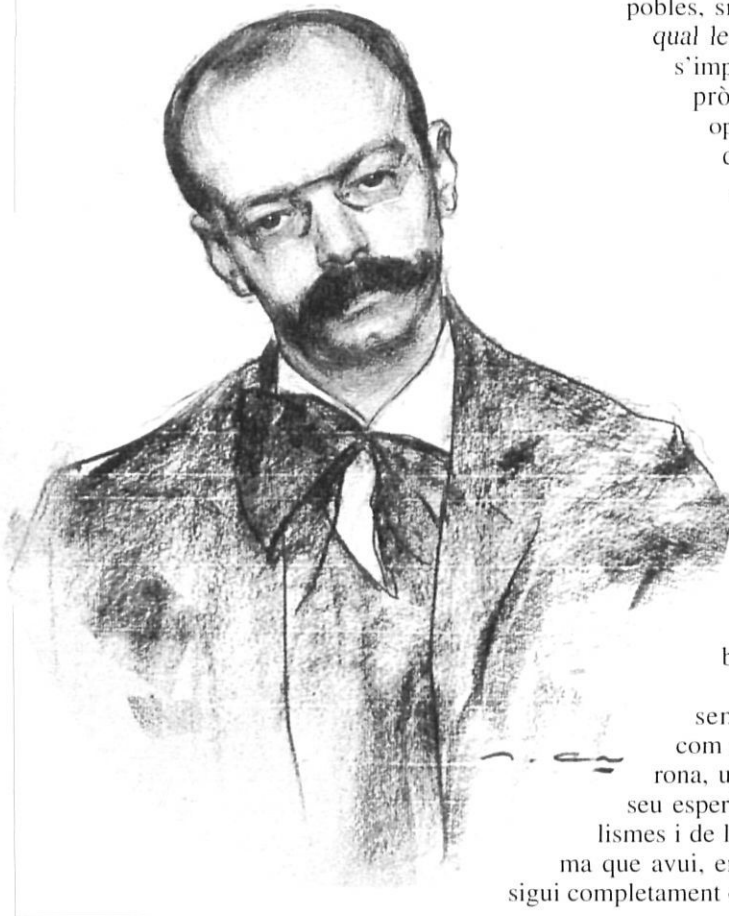
No sabem si entre les cartes subhastades hi havia també les que li degué escriure el nostre Carles Rahola. En tot cas, aquí sí que es conserven les trenta i tantes cartes que Rahola va rebre d'Alomar. L'escriptor havia nascut a Ciutat de Mallorca l'any 1873, i va ser professor de diversos instituts, entre els quals figura, fugaçment, el de Figueres. Va ser ambaixador de la República espanyola a Itàlia i després a Egipte, on va continuar residint, com a exiliat, en acabar-se la guerra civil, fins a la seva mort, sobrevinguda a El Caire l'any 1941. Alomar va ser un teoritzador del modernisme i l'introduïdor a Catalunya del futurisme; l'any 1917 va fundar el Partit Republicà Català i, el 1923, la Unió Socialista de Catalunya. Santiago Rusiñol, en una carta adreçada també a Rahola, ironitzava així sobre la vehemència del seu amic polític: «Ahir l'Alomar a la conferència ens va manar que teníem de ser socialistes. Ho va dir amb tan bons mots que el vaig aplaudir de tot bon cor, sense recordar-me que sóc part de *Rusiñol Hermanos, fábrica de Hilados y Torcidos*».

Va ser justament Rusiñol qui va posar Alomar en contacte amb Girona on, com tants altres modernistes, trobaria el caliu literari i humà d'una segona pàtria. En una de les seves cartes a Rahola recorda les seves passejades nocturnes amb Rusiñol, Montsalvatge «i tota la colla, tan cordial i amable: en Palol, en Tharrats, en Bertrana...». En el pròleg que va escriure per a *El llibre de l'August d'Alzina*, de Rahola, parla també del «bell estol d'amics gironins».

A Gabriel Alomar li devem un dels primers canvis de rumb de l'opinió pública en relació al mite dels setges napoleònics.

Ell va afirmar, potser abans que ningú, que no era pas la força de la immortalitat allò que feia grans els pobles, sinó «la potència de renovació per la qual les ciutats es fecunden a si mateixes i s'improvisen joves sobre les ruïnes de llur pròpia vellesa». El text va ser inclòs oportunament, l'any 1917, en el volum de Montsalvatge i Pla Cargol *Terra de gestes i de beutat*. Però set anys abans, en el pròleg al llibre de Rahola, ja havia gosat dir: «Girona, per a la vulgaritat espanyola, és un nom que sóna a guerrer. Una vaga rima el fa consonar amb Saragossa, sobre la simfonia en vermell i or dels *Episodios Nacionales*. Girona, per a molta gent, és un fòssil dels *Sitios*, i Mariano Álvarez de Castro és el seu acompanyant forçós; un nom castellà. I bé; hi ha una altra Girona: la Girona-frontera, guaita posat als encontorns del Pirineu per beure l'alè d'aquella mateixa França en qui l'esperit deplorable de 1809 veia l'enemic».

Amb aquestes paraules i altres de semblants, Gabriel Alomar es revela com un dels admiradors més lúcids de Girona, un dels escrutadors més sensibles del seu esperit enmig dels espessos convencionalismes i de la rutina oficial del seu temps. Llàstima que avui, entre nosaltres, l'audàcia del seu gest sigui completament oblidada.

Gabriel Alomar
retratat al carbó
per Ramon Casas